

Ongewenst gedrag.

Ongewenst gedrag, wat moet je ermee? Hoe kom je eraan, of liever je hond, en belangrijker nog, hoe kom je eraf?

Bij ziektes is het van belang de oorzaak te weten. Dan kun je daar wat aan doen en verdwijnen de neveneffecten daarmee ook.

Dan is het dus zaak naar de dierenarts te gaan, die de diagnose kan stellen, en vervolgens kan daar dan iets aan gedaan worden.

Bij ongewenst gedrag ligt het anders.

We weten inmiddels allemaal wel zo'n beetje wat je wel en wat je niet moet doen, waar het verkeerd kan gaan bij de opvoeding, enzovoorts.

Toch wil ik een en ander nog even op een rijtje zetten voor u.

Een hond is een gewoontedier. Vanuit die filosofie leren we hem dingen. Belonen is prettig want is positieve aandacht, dus als we vaak goed gedrag belonen zal hij gewoontegetrouw dat gedrag gaan vertonen.

Negeren is geen aandacht, en de hond wil aandacht, dus negeren is niet leuk.

Correcties tenslotte zijn niet leuk, maar pas op, want het is een vorm van aandacht!

Gebruik dat dus alleen als het niet anders kan. Verder weten we allemaal dat het belangrijk is te zorgen dat de hond de eerste ca. 16 weken van zijn leven zoveel mogelijk meemaakt. Niet alleen steekt hij daar een hoop van op, en dat juist in de periode waarin hij het makkelijkste leert, maar hij leert bovendien te leren. Het klinkt misschien gek, maar zo is het. Een hond met een rijke socialisatie, dat is dus een hond die veel verschillende dingen heeft meegemaakt in die eerste 16 weken (bus, trein, markt, andere honden, park, kinderen, katten, ganzen, kippen enz.) zal later ook makkelijker leren. Dat is dus iets wat u in het achterhoofd moet houden. Als u weet dat uw hond toen wat tekort is gekomen, kunt u zich erop voor bereiden dat het latere leren wat moeizamer gaat.

En wat willen we onze hond leren? Goed gedrag. Maar dat is niet zo simpel als het klinkt. Gedrag is een gewoonte, dus als uw hond een vorm van ongewenst gedrag vertoont, zal hij zijn gewoonte moeten veranderen. En u weet waarschijnlijk maar al te goed dat dát niet meevalt.

Wat goed gedrag is, weet u zelf het beste. Wat ongewenst gedrag is ook. Hoe leren we onze hond dat af? Er zijn drie manieren:

1. Afleiden
2. Vermijden
3. Corrigeren

De laatste methode, corrigeren, is eigenlijk de minst goede. Bij een correctie krijgt een hond namelijk aandacht, ook al is dat negatieve aandacht. En een roedeldier als een hond heeft aandacht nodig! Negeren is in dit soort gevallen dus een goede manier van corrigeren. Dat kunt u doen door de hond, indien de situatie het toelaat uiteraard, te negeren of zelfs te isoleren van de rest van de groep door hem apart te zetten voor enige tijd. Deze manier van corrigeren werkt echter alleen als de hond aan de lijn is of in huis is. Buiten, als de hond los is, zult u dus andere methodes moeten hanteren.

Een manier die buiten bijna altijd vrucht afwerpt is het afleiden.

Het is zaak altijd goed op je hoede te zijn, vooral met bijvoorbeeld het aanblaffen van andere honden. Als de hond losloopt kan per slot van rekening achter iedere boom een andere hond vandaan komen. Constant op je qui vive zijn is dus de boodschap. Waar het om gaat is de hond af te leiden net voordat hij het ongewenste gedrag gaat vertonen. Gebruik hiervoor iets waarvan je 100 % zeker weet dat hij er meer belangstelling voor heeft dan voor wat dan ook.

Laten we even uitgaan van een hond die andere honden aanblaft. Zonder lijn is het moeilijk corrigeren, vooral omdat waarschijnlijk de prikkel voor de hond zo sterk is dat je als baas helemaal niet meer doordringt. Nu zorgen we dat we iets bij ons hebben waar de hond helemaal gek van is, bijvoorbeeld een bal, een ander favoriet speeltje, een stok, of misschien juist een brokje of stukje kaas. Zorg dat de hond weet dat u het bij zich hebt door het te laten zien als u de lijn losmaakt.

Fikkie loopt dus los en is, laten we zeggen, dol op een bal. Af en toe spelen we even met hem met de bal, maar we houden die wel in eigen beheer. Fikkie zal dan redelijk in de buurt blijven, want de baas heeft dat ene hele leuke iets bij zich. Dan verschijnt er aan de horizon een andere hond. De goede observator zal meteen een reactie zien bij Fikkie, die bijvoorbeeld stil zal staan en de staart rechtop zal zetten, of misschien wel meteen zal willen gaan rennen. Als u de hond tegelijk met Fikkie ontdekt roept u meteen: Fikkie, kijk eens! Bal! of iets dergelijks. Zo heb je de aandacht van Fikkie en dat is uiteraard een beloning waard. Blijf nu de hond bezighouden door te praten: O, wat een mooie bal, kijk eens, de bal, dat is de bal, en draai tegelijk van de hond in de verte af, zodat ook Fikkie niet meer naar de hond zal kijken. Zodra het oogcontact met de andere hond verbroken is zal hij des te makkelijker zijn aandacht op de bal richten.

En als zijn aandacht op de bal gericht is zal hij vergeten wat hij van plan was, namelijk de andere hond aanblaffen.

Als u zich er prettiger bij voelt of als Fikkie niet reageert als hij los is gebruik dan eerst de (lange) lijn tot u zeker weet dat de belangstelling voor de bal groter is dan die voor de andere hond. Dwing hem dan door kleine rukjes aan de lijn belangstelling voor u te hebben en beloon hem zodra hij naar u kijkt, corrigeer hem als hij dat niet doet. Een constante woordenstroom van nee, foei en ja, goed zo, is hierbij belangrijk. Blijf praten tot de spanning in uw hond geweken is. Uiteraard is uitvoerig belonen van het grootste belang. Reken er niet op dat Fikkie na een week nooit meer andere honden aan zal blaffen, zo snel gaat dat niet. In het slechtste geval zult u Fikkies hele leven oplettend moeten blijven. Want een hond die voor een andere hond wegloopt is een enorme beloning, dus als dat is wat Fikkie voor elkaar krijgt met zijn geblaf, is en blijft dat een grote verleiding. Maar als u het lang genoeg volhoudt zal op den duur alleen al het woord "Bal!" voldoende zijn voor Fikkie om eerst naar de baas te kijken. Tien tegen een dat dan de spanning al voldoende geweken is en hij niet alsnog achter de andere hond aan zal gaan.

Voor honden die neigen naar vechten met andere honden geldt hetzelfde. Een hond hoort niet te vechten, niet alleen omdat andere eigenaren er niet blij mee zijn, maar ook omdat de leider (u dus) uitmaakt of er gevochten wordt en niet de hond.

Een zelfde tactiek kunt u ook binnenshuis toepassen, bijvoorbeeld als een hond hardnekkig blijft blaffen als er bezoek komt. Leidt de hond af met iets dat hij leuk

vindt tot hij stil is, en leer hem dan dat hij die bal pas krijgt als hij stil is, mooi zit of bijvoorbeeld in zijn mand ligt. Laat een dergelijke hond nooit op eigen initiatief het bezoek begroeten, want dan zou hij de indruk kunnen krijgen dat hij zeggenschap heeft in huis. En als u baas wilt blijven over uw hond is dat dus niet de bedoeling.

Als er werkelijk geen hoop meer is dat de hond het ongewenste gedrag afleert door hetzij corrigeren, hetzij afleiden (en dat moet u een flinke tijd geprobeerd hebben, voor u dat zo kunt stellen) is het laatste redmiddel: vermijden.

En dat betekent dus gewoon: zorgen dat de hond het gedrag niet KAN vertonen.

Bij het najagen van bijvoorbeeld katten is dat vrij simpel: waar katten kunnen lopen laat u de hond niet los. Bij schapen jagen is het nog makkelijker: niet daar gaan wandelen waar schapen in de wei staan. En verkijk u niet op een dergelijk probleem, want schapen zijn kwetsbare dieren, en de eigenaar zal het u niet in dank afnemen als uw hond schapen de sloot injaagt of anderszins van streek maakt. Zeker zwangere schapen zijn snel van slag en de rekening zal u beslist niet meevallen! Denk ook niet dat jachthonden dat soort dingen niet doen, want dat is zeker niet waar, en als u pech hebt zal de politie verordenen uw hond af te laten maken.

Ook het opjagen van wild (konijnen, eenden e.d.) moet u uw hond eigenlijk afleren. Een goede jachthond hoort wild te respecteren. Is uw hond alleen huishond, dan nog hoort hij niet zelfstandig te jagen. Al was het alleen maar omdat geen enkele hond bij de stoeprand stilstaat als hij volop in de achtervolging zit.

Wat het aanblaffen van honden, trimmers e.d. betreft: Ook hier is vermijden het laatste redmiddel.

Laten we hopen dat het niet zover komt. Per slot van rekening onthoudt iedereen de hond die zich misdraagt en vergeet iedereen de hond die braaf is. Zo gaat het nu eenmaal. Laten we dus proberen ervoor te zorgen dat in ieder geval onze hond de naam van zijn soortgenoten niet verpest!

© Marjolein Roosendaal